Redacţiunea, Administraţiunea, şi Tipografia:
Braşov, piaţa mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet,
INSERATE se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele Birouri de anunciuri: în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks* Nachfolger; *Anton Oppelik, J. Dannebcr*, în Budapesta: *A. V. Goldbergerg, Eckstein Bernat*; în Bucuresci: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karoly & Liebmann*.
Preţul inserţiunilor: o seria garmond pe o colónă 6 cr. şi 30cr. timbru pentru o publicare. Publicărî mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o seria 10 cr. séu 30 banî.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LVIII.

„Gazeta" iese în fiă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şese luni 6 fl., pe trei lunî 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 franci, pe şése lunî 20 fr., pe trei lunî 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectari.
Abonamentul pentru Braşov
administraţiunea, piaţa mare, Têrgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe şése lunî 5 fl., pe trei lunî 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunî 6 fl., pe trei lunî 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banî. Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 181. Braşov, Lunî-Marţî, 15 (27) August. 1895.

Din causa sfintei sêrbătorî de mâne diarul nu va apăré până Mercurî séra.

Tactică absurdă.

Braşov, 12 August v. 1895

Trebue, că căldurile caniculare încă nu s'au sfîrşit în Pesta, căcî numai aşa ne putem esplica aiurările şi părerile descreerate, cu carî debutéză organul lui Max Falk, „Pester Lloyd", în numĕrul sĕu de Sâmbătă.

Tema, ce şi-a ales'o de astădată numitul organ guvernamental, este o paralelă, ce-o trage între aşa dişii „irredentiştî românî" şi între „irredentiştii bulgarî".

A sosit adecă la Pesta scirea sensaţională, că autorităţile din Constanţa ar fi dat de urma unei conjuraţiunî, care nu urmăresce alt scop, decât de-a face, ca Dobrogea sĕ fiă administrată de Bulgaria.

Intru cât acéstă scire este esactă, orî nu, rĕmâne sĕ se constate din partea competentă. Destul că „Pester Lloyd" o ia ca esactă şi conchide, pe basa ei, că „irredenta bulgară" îşî ridică capul în Dobrogea, ameninţând integritatea statului român.

Fóia guvernului unguresc arată o bucuriă copilărescă pentru acéstă scire, „care — dice ea — va fi trebuit sĕ esercite asupra senatorului şi profesorului Urechiă, presupusa căpetenia a „irredentei române", un efect, ca şi când i-ar fi turnat un ciubĕr de apă rece peste capul sĕu cu creerii înfierbêntaţî".

Şi de ce?

Pentru-că, după „P. Lloyd", pretinşii irredentiştî românî şi pretinsa lor căpetenia au trebuit sĕ se convingă, că uneltirile lor, carî ţintesc a atîţa cetăţenî din state streine la resvrĕtire în contra legilor ţĕrii, au adus fructe rele pentru însă-şî România, cum ar arĕta resultatul dela Constanţa. Trădătorii dela Constanţa, esclamă „P. Lloyd", sunt după scopurile, ce le urmăresc, carne din carnea lui Urechiă şi a soţilor luî.

Şi acum sĕ vedeţî posnă! Fóia ungurêscă găsesce, că décă „irredentiştii românî" ar fi prevĕdut conjuraţia din Dobrogea, de sigur, că n'ar fi conspirat peste graniţele Româniel. Căcî étă ce se póte întêmpla acum: Aprobând ei, adecă irredentiştii, tradarea de patriă, acum nicî nu mai au dreptul de-a protesta contra celor ce se petrec în Dobrogea.

„Décă, — dice „P. Lloyd", — se consideră ca o procedere corectă, vrednică de simpatiă, că Românî din Ungaria, aşa-déră cetăţenî ungurî, se nisuesc de-a înstrăina o bucată de teritoriu dela Ungaria, atuncî nu mai póte sĕ declare de necorect şi demn de osêndit, că cetăţenî românî fac tot aceeaşî faţă cu România. Décă însĕ conjuraţii au fost Bulgarî, carî se află sub scutul Romăniei, atuncî Urechiă cu aderenţii sĕi i-au autorisat sĕ abuseze în mod atât de miserabil de scutul, ce li-s'a dat"...

Atâta este de ajuns spre a pune în evidenţă mersul ideilor descrerate, ce le desfăşură „P. Lloyd" din incidentul amintit, şi spre a înţelege, că în realitate cei dela fóia lui Falk au, în adevĕr, cea mai urgentă lipsă de ciubĕrul cu apă, care sĕ stêmpere ferbescenţa estra-ordinară a creerilor lor bolnăvicioşî.

Nu-i e ruşine lui Max Falk şi soţilor sĕi, sĕ debuteze cu asemenî ticălóse asĕmĕnărî în faţa unei întêmplărî, care nu are nicî cât negru sub unghiă o afinitate cu mişcarea în cestiunea naţională română şi care, décă s'ar adeverì, ar fi o întêmplare tot atât de ameninţătóre şi periculósă pentru Ungurî, ca şi pentru Românî?

Ne disgustă şi numai a reveni asupra tacticei absurde, observată de cătră Uungurî, în a intortochia starea adevĕrată a lucrurilor şi a atribuì mişcărei naţionale române, — care nu ţintesce, decât la conservarea limbei şi a naţionalităţii, şi la înaintarea culturei române între marginele politice date, — a-i atribui, dicem, scopurî irredentiste.

D-l Falk este raportorul comisiunei de esterne a delegaţiunilor, şi în calitatea acésta a putut sĕ se convingă şi mai mult — decât s'a convins lumea mare din discursul contelui Kalnoky — că despre nisuinţe irredentiste, manifestate în mod real, n'a fost şi n'a putut fi vorbă în România, căcî de era aşa, alt-fel ar fi sunat declaraţiunile ministrului de esterne.

D-l Urechiă şi soţî au dovedit'o şi cu ocasiunea conferenţei interparlamentare dela Bruxella, că sunt departe de asemenî nisuinţe şi că sunt conduşî în general de dorinţa de-a se aplana diferendul dintre Românî şi Ungurî cât mai grabnic şi pe-o cale cât mai pacînică.

Dér de ce sĕ mai pierdem cuvinte? Fóia guvernamentală ungurêscă dovedesce şi prin espectoraţiunile amintite, că are consciinţa deplină a nedreptăţii causei, ce-o representă, şi că de aceea îşi ia refugiu la asemenî absurde, ridicule şi totodată şi rĕutăcióse apucăturî.

Sĕ nu se jóce cei dela „P. Lloyd" cu focul, căcî conjuraţia din Dobrogea, décă ea s'ar adeveri şi ar avé urmărî, ar puté deveni tot atât de gravă în consecenţele ei pentru Ungaria, ca şi pentru România.

CRONICA POLITICĂ.

— 14 (26) August.

Pressa germană continuă a-se ocupa cu **cestiunea naţionalităţilor** din statul ungar, luând hotărît posiţiă în favorul Maghiarilor. Ast-fel fóia *„Berliner Börsenkuriv"* dice, că alianţa naţionalităţilor este direct îndreptată contra supremaţiei maghiare şi a unităţii statului maghiar. Vorbind de Congresul naţionalităţilor dice, că tendinţele lui cu greu se vor puté realisa, deórece majoritatea celor trei naţionalităţî, dér mai ales clerul înalt român şi Românii mai bogaţî stau departe de ultraiştî. Aşa de es. metropolitul Miron dela Sibiiu a declarat înaintea unui diarist maghiar („Nemzeti Ujság"), că nu înţelege cum de Slovacii şi Sêrbii s'au lăsat în pertractărî „cu astfel de ómenî". Românimea „moderată" s'a pus pe teren pasiv, fiind-că „ultraiştii" s'au imbuldit pe plan. Fóia germană dă apoi espresiune speranţei, că elementele „moderate" din sinul naţionalităţilor se vor scóte de sub presiunea „ultraiştilor", vor forma o partidă, ca pretensiunile lor sĕ aibă efect pe cale legală şi pe basă mai constituţională. Apoi dice: „Valachii, ca şi celelalte naţionalităţî din Ungaria au tóte posibilităţile, ca în privinţa culturală şi economică sĕ se desvólte liber şi neîmpiedecat(??) In privinţa acésta, Ungaria póte sĕ se încrédă liniştit judecăţii sănĕtóse a intregei Europe. Décă statul maghiar îşî apără unitatea naţională şi integritatea contra orî căror tendinţe irredentiste, atuncî nu numai că lucréză în interesul bine priceput al sĕu, ci corespunde şi aşteptărilor europene. Ungaria are o hotărîtă misiune la graniţele Orientului. Misiunea acésta şi-o póte împlini numai ca stat unitar naţional bine închiegat". — De sigur, că articulul fóiei germane e scris de vre-un Jidan din Pesta, la porunca din Banffy.

*

Fóia ungurêscă *„Magyar Hirlap"* publică un interwiev, ce l'a avut corespondentul sĕu din Bruxella cu ministrul plenipotenţiar austro-ungar *Khevenhüller* despre **succesele lui Apponyi la conferenţa interparlamentară.** *Khevenhüller*, dice corespondentul numitei foi, a declarat, că vorbirea lui Apponyi în conferinţă „a spulberat tóte machinaţiunile propagandei româue" c'un aparat oratorio cum abia décă s'a mai dat

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

Dragoste primejdiósă.

Schiţă, de *I. Korn.*

„Frumósa Spaniolă" se numea ea şi légănul ei fusese Valencia; ea — graţiósa dansatóre Chichita — putea sĕ se jóce cu aurul, ca şi cu pĕrul ei abundant şi negru ca pana corbului. Ochii ei negri şi marî emulau în focul lor cu strălucirea brîului, ce încingea trupul ei bine format. La picióreIe ei, ale căror glesne erau încinse cu braslete de brilant, zăceau adoratorii. Dér ea nu asculta pe nimenea, de când iubea pe Jaques.

Mai înainte Spaniola nu sciuse, ce e amorul; abia când privi pe frumosul tênĕr, cere făcea figurî elegante pe trapez, învĕţase, ce e amorul. Mai înainte fusese mândră pe frumseţea ei şi primea tributul bogaţilor ei adoratorî. Inima ei însĕ rĕmase rece, pentru nicî unul nu simţea Chichita interes, cu tóte că cheltuiau pentru ea sume enorme.

Ea numai atuncî zîmbea satisfăcută, când comóra îi crescea, ca şi un munte scânteiător. Acum încet se schimbară lucrurile. Acum pulsul ei nu bătea aşa tare, când privea marea de briliante dinaintea ei, dér tremura de bucuriă, când putea sĕ ţină în mânile sale blondul cap al lui Jaques şi cu buzele ei fierbinţî sĕ depună o sărutare pe ochiî albastri ai tinĕrului şi pe gura lui poftitóre de sărutărî.

— Jaques, o scumpul meu Jaques, cât de mult te iubesc! şoptea atuncî ea plină de fericire. Décă vre-odată mĕ vei părăsi, atuncî vei avé a te teme de furia mea! San Jago di Compostello — n'aşî puté suporta ruşinea de a fi părăsită de tine, fără ca sĕ-mî rĕsbun. De aceea îţî spun: Iubesce-mĕ, séu temete de mine!

Blondul acrobat netedea faţa ei ardĕtóre şi dicea zîmbind: „Eştî o nebunatică, dragă!"

Dansatórea spaniolă şi acrobatul erau angagiaţî la acelaşî stabiliment în Londra şi trăiau ca nisce porumbei. Negura nu împedeca pe Chichita sĕ crédă, că trăiesce cu iubitul ei sub cerul încântător şi între parfumul florilor din Valencia. Amorul înfrumseţéză şi încăldesce totul. Directorul stabilimentului şi publicul erau fórte mulţămiţî de ea — numai bonvivanţii erau supĕraţî de interesanta Spaniolă, deóre-ce refusa orî-ce apropiere.

Cu deosebire un fabricant bogat invidia şi urea pe frumosul Jaques. Cu o ocasiune, Mister James Singleton se esprimase astfel cătră un amic al sĕu: „Bucuros aşî plăti o sută de punţî şterlingî pentru săracii din Londra, décă flăcăul acela şî-ar frânge odată gâtul, cădênd de pe trapez. Prostul Neamţ, nu scie sĕ preţuéscă pe Chichita!"

Mister Singleton se gândea, cum sĕ despartă pe cei doi amoresî. O cântăréţă francesă, care venise numai de două dile în Londra, se încerca sĕ cucerescă pe bogatul fabricant. Observând acésta, Singleton dise cătră mademoiselle Bombon: „Intórceţî săgeţile spre frumosul Jaques. Décă pe acela îl vei răpi dela Chichita, — atuncî în ochii mei vei fi cea mai viclénă şi seducĕtóre femeiă din lume!"...

Parisiana rîse: „Prostul acela, sĕ-l fac sĕ se înebunéscă după mine? Dér la ce?"...

Singleton se aplecà la urechia tinerei cochete: „Vei câştiga cincî sute de punţî. Aicî e prima sută. Mademoiselle—înţelegî?"

— „O, da, înţeleg. D-ta îţî îndrepţî privirile spre dansatórea spaniolă. Ei, voiu împlini dorinţa d-tale şi voiu despărţi pe Chichita de amantul ei!" declară Miss Bombon.

Intr'una din dilele următóre, frumósa Spaniolă se retrase între culise şi scóse un strigăt răguşit. Jaques alergà la ea şi strigà: „Ce, ţi-e rĕu?" El voì sĕ o cuprindă de taliă, ca sĕ o conducă până la garderobă, — ea însĕ îl respinse. Ochii ei împrăştiau fulgere. Ea cădù pe o sofa din lojă şi strîngênd pumnii, gemù: „Miserabila, vré sĕ mi-l răpéscă!"...

Chichita îşî aruncà o manta peste costumul sĕu uşor şi se duse érăşî pe scenă; ea se ascunse într'un unghiu întunecos.

Afară cântă Mlle Bombon, în a doua culisă sta Jaques cu ochii aţîntiţî asupra Franţuzóicei. Acésta trecù pe dinaintea lui şi atinse cu evantaliul ei faţa tînĕrului. Chichita se făcù palidă, şi dinţii ei albî luceau între buzele sale, ce erau contractate într'un surîs înfricoşat.

Francesa mai cântà un cuplet. Când plecà pretextà, că 'i s'a scrintit un picior şi se rĕdimà de — Jaques.

Acrobatul o conduse, primind privirî lâncede de mulţămire. Ea atêrna de braţul

în deceniile din urmă, ceea ce este un nespus de mare succes pentru Maghiarĭ. — Pe glasul acesta cântă şi dubiosul *Pázmándy* în „Budapesti Hirlap“ de aḑĭ. Pázmándy însĕ nu vorbesce de Apponyi, ci de d-l V. A. *Urechiă* despre care ḑice, că a voit sĕ ţină un discurs colosal de lung, însĕ preşedintele *Descamps*, cerêndu-i textul, a şters din el aprópe 9/10 parte, lăsând numai textul, care cuprinde declaraţia, că delegaţii grupului parlamentar român nu pot merge la Budapesta câtă vreme Românii din Transilvania şi Ungaria sunt asupriţĭ în mod nemilos. D-l *Urechiă* — ḑise Pázmándy — a fost silit s'o ia pe córdă mai blândă, deórece preşedintele *Descamps* i-a făcut cunoscut, că la cas contrar *conferenţa interparlamentară va eschide pe Românĭ din sînul ei.* La acésta s'au fost învoit atât representanţii francesĭ, cât şi cei ai naţiunilor latine. Tóte au fost cum au fost, dér „de n'ar fi fost cu noi Englesul *Stanhope*, Holandesul *Rahusen* şi Austriacul br. *Pirquet, n'am fi secerat nicĭ odată o victoriă atât de gloriósă*“. — Nu comentăm, sciut fiind cât credĕmênt trebue sĕ se dea unui mistificator de talia lui Pázmándy. Am luat însĕ notiţă despre spusele lui, ca sĕ se scie, că e o greşală a conta prea mult la ajutorul strĕinului, mai ales când acesta nu-ţĭ cunósce durerea şi păsurile, ci merge mai bucuros în luptă contra ta cu aceia de carĭ îl légă interese specifice.

*

„Figaro“ din Paris ocupându-se într'un articol cu *România şi tripla alianţă* ḑice între altele: „In împrejurările actuale, este greu a considera visita regelui Carol la Ischl numai ca un simplu act de curtoasie; acésta cu atât mai vîrtos, că acolo a fost ministrul de esterne *Goluchowsky*, cancelarul german *Hohenlohe* şi *Eulenburg*, marele ambasador german la Viena. Apropierea României de tripla alianţă era de prevĕḑut, îndată ce a eşit în publicitate, că între Francia şi Rusia alianţa a primit forme hotărite. E lucru firesc, că Austro-Ungaria şi România sĕ fiă aliate, nu numai pentru-că sunt vecine şi interesele comerciale le sunt identice, ci şi pentru-că au acelaşĭ contrar, pe Rusia. Pentru monarchia austro-ungară Rusia este un inimic, pentru România însĕ e un protector, care ar contopi-o în sine“.

*

Intre **Germania şi Francia** se póte fórte uşor nasce un conflict diplomatic din următorul incident: Generalul frances *Munier* a publicat în ḑiarul *„Figaro“* un articol, subscris de el, în care aducênd ca esemplu un dat concret, afirmă că *oficierii germanĭ au luat parte la jafurĭ şi furăturĭ* în resbelul dela 1870. Fiind acésta o cestiune fórte delicată, deórece prin acésta e ofensat un corp întreg oficeresc, de sigur se vor face cercetări amĕnunţite, fórte stricte şi se vor face reclamaţiunĭ din partea Germaniei pentru de-a primi satisfacţiă.

*

„Corespondenţa Politică“ află din Sofia, că **deputaţia bulgară** n'a avut nicĭ o misiune din partea guvernului, dér e greu de constatat, décă ea ar fi avut vr'una din partea prinţului. Corespondentul ḑiarului în cestiune póte sĕ asigure, pe basa unor comunicaţiunĭ confidenţiale, că deputaţiunea n'avea misiunea de a face propunerĭ la Petersburg şi n'a oferit nicĭ o basă concretă pentru negocierĭ. Tóte scirile în privinţa condiţiunilor Rusiei nu se baséză decât pe combinaţiunĭ. Resultatul definitiv al deputaţiei este, că Rusia nu rĕspunde prin denegărĭ absolute şi că recunóscerea prinţului nu este cu neputinţă. Mitropolitul Clement ar fi asigurat pe prinţul, că schimbarea de confesiune a prinţului Boris ar spori şansele recunóscerei sale.

Cestiunĭ scolare.

Oradea-mare, August 1895.

Stim. D-le Redactor! Dela un bun prieten al meu am primit, nu de mult, programa gimnasiului gr. cat. din Beiuş, pe care am frunḑărit'o mai de multe-orĭ; am frundărit'o cu mare interes, fiind pĕtruns de adevĕrul, că scóla şi numai şcóla este pétra angulară a edificiului nostru secular, şcóla este şi trebue sĕ fiă sanctuarul iubit de toţĭ, oglinda dreptăţii şi a disciplinei.

Ḑisei oglinda dreptăţii, care oglindă însĕ, icĭ-colea, în câte-o scólă şi din partea unor ómenĭ, póte cam sanguinicĭ, câte-odată se cam pătéză. Nu pot alt-cum sĕ mĕ esprim, când véd, că unii dascalĭ de ai noştri, acum avem aşa mare lipsă de inteliginţă, nu sciu din ce consideraţiunĭ, pun piedecĭ tineretului român în continuarea studiului prin aceea, că îi aruncă cu ridicata în secundă.

Nu ḑic, ca sĕ premieze cine-va lenea şi negligenţa, căcĭ atuncĭ ar pĕcătui, dér sĕ-mĭ permită orĭ şi care dascăl român observaţiunea modestă, că décă noi nu ne incuragiăm pe noi înşi-ne şi décă nu ne preţuim ceea ce avem mai scump, adecă tinerimea, prin modul de conducere şi instruire, cum vom puté aştepta sĕ-o facă acésta cu noi străinii, carĭ după părerea mea sunt cu mult mai raţionalĭ şi mai cruţătorĭ faţă cu tineretul lor, decât noi faţă de al nostru, — şi o faca acésta mai ales în clasele superióre, ceea-ce aprobez cu drept cuvênt.

Sĕ facem o mică asemĕnare de esemplu între gimnasiul romano-catolic din Oradea-mare, al cărui raport l'am căpĕtat dela un nepotaş al meu. In anul scol. 1894/95 în gimnasiul din Orade au fost 594 studenţĭ, ér în cel din Beiuş 314, şi ce observ? — pe când în clasele superióre ale gimnasiului rom.-cat. cad din limba germană 9 tinerĭ în secundă, în al nostru gimnasiu cad 13. Tot-astfel stăm şi cu limba grécă: colo din 314 cad în 4 clase 14, icĭ într'o singură clasă cad 12!

Permită-mĭ acum d-nii profesorĭ respectivĭ sĕ-i întreb: óre nu este acésta un *non sens,* care póte sĕ provină séu din mândria esprimată prin lătinescul „Quos ego“..., séu din rancóre, séu apoi chiar din lipsa de nedibăciă în instruire, căcĭ dóră nu voiu presupune, că d-lor profesorĭ li-ar plăcé a-se juca *de-a secunda* cu aceia, carĭ forméză speranţa naţiunei?! Pentru-ce nu o fac acésta streinii, şi pentru-ce chiar ai noştri? Rĕspunsul la întrebarea acésta mi-'l pot închipuì, şi mĭ-'l voiu şi formula într'o altă scrisóre.

Aceste mi-ar fi modestele observaţiunĭ la programa de ĕst timp a gimnasiului maghiar din Oradea-mare şi acelui *gr. cat.* din Beiuş. Vor urma şi altele.

Incă ceva. La gimnasiul din Beiuş, precum observ din programă, profesor de limba germană e d-l Dr. Florian Stan, pe care lumea îl cunósce ca om brav, cu minte şi caracter forte, şi tot-odată şi bine vêujos. Cu tóte acestea mi-s'a dat sĕ cetesc prin ḑiare şi sĕ aud dela prietenii mei din Beiuş, că un biet descăl calvin, din resbunare pentru-că i-a pus băiatul în secundă din caligrafiă (ḑi din *caligrafia*) vine ḑiua la amédĭ şi mi-ţi-l tócă în cap şi încă de douĕ orĭ. Auḑĭ lume şi te miră. Stan-bolovan, care servise cu cinste trei anĭ la miliţiă şi pe care 'l cunosceam încă din copilăriă ca pe un tînĕr viguros, dér tot-odată şi cu un temperament prea-prea vehement, şi încă atât de vehement, de abia cred se esiste om, care venind mai de multe-orĭ în atingere cu d-l Stan sĕ nu-i fi esperiat vehemenţa şi încă într'un mod destul de colţuros — sĕ fiă păruit de un dascăl calvin!! Când d-sa a mers ca dascăl la Beiuş, îmĭ aduc fórte bine aminte, ce ḑicea: „merg sĕ regulez pe ómenii aceia de acolo.“ Şi la urmă ce trebuì sĕ aud, — că dênsul, vitézul şi ex-soldatul, devenì, nu regulat, ci chiar tocat de un dascăl calvin!

D-l Stan e preot, n'ai ce sĕ-i ḑicĭ, nu s'a putut apĕra, — sĕ-i permitem şi acésta pe un moment; ei, dér *pentru-ce n'a lăsat, ca sĕ-l pedepséscă asprimea legii, şi pentru-ce şi-a retras acusa?* Asta eu şi dimpreună cu mine tótă lumea, care cunósce pe d-l Stan, nu ni-o scim esplica. Ba, ce e mai mult, precum am înţeles, dăscălaşul la petractare *s'a purtat în mod de tot provocător*, şi d-l Stan totuşĭ l'a iertat! Póte va ḑice, ca preot: că şi Dumneḑeu iértă pĕcătosului. E bine, asta o scim cu toţii, dér scim şi aceea, că Dumneḑeu numai aşa értă, décă pĕcătosul sufere pedépsa dictată, va sĕ ḑică décă împlinesce aşa numitul canon pentru espiare.

Cu una nu sunt în curat, până nu-mĭ va da desluşire însu-şĭ d-l Stan, şi anume: Óre ce ḑice corpul acela didactic, al cărui membru e d-sa, la păruiala colegului sĕu, şi óre cine îi va şterge de pe cilindru beţele, carĭ au lăsat pe acela urme încă până aci neşterse?...

Bota.

SCIRILE ḐILEI.

14 (26) August

Adunarea Asociaţiunea. *„Unirea“* din Blaşiu, ocupându-se în numĕrul ei de aḑĭ la loc de frunte cu adunarea de mâne a Asociaţiunei transilvane, ḑice între altele: „Salutăm adunarea Asociaţiuneii şi îi dorim deplin succes. Dorim, ca lucrările adunării sĕ fiă conforme cu lipsele timpului şi cu chemarea sublimă, ce o are Asociaţiunea. Dorim, ca dela adunarea din Blaşiu o nouă viéţă sĕ se reverse peste Asociaţiune, o viéţă rodnică în binecuvêntărĭ, un avênt puternic pentru asigurarea scopului, care este cultura şi prin cultură libertatea. Un bun auguriu avem în concertul, ce se va arangia. *Concertul acesta va fi un eveniment.* Pentru-că de astă-dată se va esecuta *prima composiţie originală românéscă, care va pune basă operei românescĭ.* Suntem mândri că din Blaşiu, de unde a eşit prima lumină culturală naţional românéscă, are sĕ iese şi *cea dintâiu composiţie musicală românéscă de valóre artistică.* Şi fiind-că sub egida Asociaţiunii se întêmplă acest fapt, pentru însă-şĭ Asociaţiunea vedem un bun auguriu pentru un şi mai bun viitor.“

—o—

Un proces de presă. Cetim în *„Dreptatea“*: „Redactorul responsabil al fóiei nóstre, d-l Dr. George *Candrea*, a fost citat înaintea judelui instructor *Kirvay*, unde a fost supus unui interogator în cestiunea a lor mai recenţĭ şépte articolĭ încriminaţi din partea procuraturei regescĭ. Prin acésta mai nouă serie aşa-déră fóia nóstră are *opt-spre-ḑece* articolĭ încriminaţĭ.“

—o—

O scólă de stat, care nu maghiarisézǎ. Lui „Erdelyi Hirado“ i-se scrie din Ciachi-Gărbau, că acolo se înfiinţase anii trecuţĭ o scólă unguréscă de stat cu un învĕţător şi o învĕţătóre, în nădejdea, că scóla va puté sĕ maghiariseze „valahimea de pe acolo.“ Dér nădejdea a rĕmas numai nădejde, căcĭ Românii sunt tot Românĭ şi nicĭ măcar unul dintre ei nu şĭ-a pus pintenĭ la picióre. Corespondentul fóiei ungurescĭ *recunósce însu-şĭ,* că e pĕcat de banii cei scumpĭ, pe carĭ statul i-a pierdut cu ridicarea acestei scóle în *speranţa maghiarisărei*, deóre-ce scola ungurécă, cum ḑice el, nu face nicĭ o ispravă, pe când Românii de-acolo ţin o scólă confesională cu mai puţine cheltuelĭ, dér totuşĭ frumósă şi regulată.

—o—

Atentat asupra lui Wilhlem? După cum se anunţă din Cumberland, poliţia de acolo a primit în secret scirĭ, că socialiştĭ germanĭ ar fi avut de gând sĕ încerce un atentat asupra împĕratului Wilhelm, în timpul când el petrecù în Anglia. De aceea poliţia englesă sĕptĕmânile trecute a luat tóte mĕsurile, ca împĕratul sĕ fiă fórte bine păzit, aşa încât şi nóptea stetea pază la feréstra dormitorului sĕu.

—o—

O statistică a recoltei. Ministrul unguresc de agricultură publică valórea recoltei grâului şi a secărei întregei lumĭ pentru 1895. In principalele state producĕtóre recolta din 1895 este inferióră aceleia din 1894, atât sub raportul calităţii, cât şi sub acela al cantităţei. Produsul grâului în Ungaria dă în 1895: 41,553,596 chintale metrice contra 41,906,012 în 1894. Secara a dat 1113,97,485 chintale metrice în 1895, contra 164,31,567 în 1894. Ţĕrile de import au trebuinţă anul acesta de 114,000,000 chintale metrice, pe când ţĕrile de esport, după-ce au acoperit propriile lor trebuinţe, nu vor puté esporta decât 93,000,000 chintale metrice. Rĕmâne decĭ un deficit de 21,000,000 chintale metrice de acoperit.

—o—

Omorurĭ politice. Din Constantinopol se telegrafiază, că în Stambul a fost ucis un Armean cu numele *Ughurlian*, membru al poliţiei secrete. Omorîtorul se crede a fi un agent al comitetului revoluţionar bulgar. — Asemenea şi din Ueskűb se scrie, că protopresbiterul sêrbesc Blajo *Popovicĭ* a fost ucis în comuna Gremiza, pe când îşĭ făcea visitaţia canonică. Popovicĭ a fost ucis, ḑice-se, de Bulgarĭ.

—o—

Atentat contra casei-Rotschild. Din Paris sosesce scirea despre un atentat sensaţional plănuit contra baronului Alfons *Rotschild*, însĕ a cărui jertfă a căḑut *Iakobszki*, funcţionar la casa-Rotschild. A sosit o scrisóre pe adresa Alfons Rotschild care abia a fost tăiată, şi ea se rupse în bucăţĭ producĕnd un sgomot uriaş. Un ochiu al lui Iakobszki a fost ars şi un deget dela mâna stângă sdrobit. In scrisóre era pusă cu mare atenţiune dinamită destinată pentru Rotschild. Casul a produs mare sensaţiă.

—o—

O criptă de pe timpul Romanilor. Vinerea trecută, cu ocasiunea unor săpă-

---

frumosului Jaques, — Chichita vĕḑù acésta şi de ce nu sărea ca o tigróică?

Chichita zimbea; ea zimbì şi atuncĭ, când Jaques venì sĕ o ia, şi nicĭ o silabă de imputare nu eşì din gura ei. Dér bunul Jaques nu aflà nicĭ aceea, că frumósa Chichita făcù o visită Francesei în camera ei din hotel.

— „Mademoiselle“, ḑise Spaniola către rivala ei. „Sunt bogată şi posĕd juvaericale şi banĭ. Vei părăsi încă astăḑĭ Londra şi vei fi bine rĕsplătită pentru pierderea locului“.

Mlle Bombon ridicà capul cu mândriă. „Voiu rĕmâné, căcĭ iubesc pe d-l Jaques!“ — „Il iubescĭ — D-ta?!“ ḑise cu batjocură Chichita. — „Da, eu!“ Mai întâiu aveam sĕ despart pe frumosul Jaques de D-ta. Mr. Singleton o voia, dér acum mi-aşĭ da bucuros viéţa pentru Jaques. El e atât de frumos!“ — „Dér el nu te iubesce!“ ḑise Chichita tremurând de furiă. — „O, da; Jaques mĕ iubesce. Astăḑĭ la şése óre va fi — la mine. Poţĭ sĕ vii şi D-ta, sennorită. Atuncĭ îţĭ va spune Jaques singur, că de aḑĭ încolo voesce sĕ-mĭ aparţină mie!“

Chichita se ridicà cu mândriă şi, privind cu dispreţ pe Francesa, ḑise abia respirând: „Jaques *nu* va veni la D-ta!...“

Chichita alergà acasă; ea tractà pe Jaques cu mai multă tandreţă, ca de altădată. El primì cu plăcere drăgostirile ei şi mânca cu mare poftă. După cafea se ridicà. „Trebue sĕ es afară în aer curat!“ ḑise el. — „aştéptă până când îmĭ fac toaleta, căcĭ te voiu însoţi!“ ḑise Chichita. El voi însĕ sĕ plece. Chichita îi tăià calea:— „Iubescĭ pe Bombon. Voescĭ sĕ mergĭ la ea? — „Află decĭ: că da Mĕ duc la Zaira, i-am promis!“ rĕspunse Jaques.

Ca o leóică rănită strigà Chichiţa: „Şi eu i-am spus miserabilei, că tu nu vei merge la ea“.

— — — — — — — — — — — — —

— — — — — — — — — — — — —

Mlle Bombon venì indispusă în stabiliment la representiune; ea aşteptase înzadar pe frumosul Jaques. Regiscrul se jăluia, că n'a apărut încă frumósa spaniolă şi cu iubitul ei. In fine, căcĭ era timpul suprem, trimise un servitor la locuinţa Chichitei. Intr'aceea însĕ sosì un curier cu o telegramă către direcţiune, în care sta:

„Nu mai aştepta pe sennorita: ea a plecat spre un continent îndepărtat, ea mĕ iubesce, — sunt fórte fericit!“... *Singleton*“.

Servitorul, trimis la locuinţa Chichitei, apărù palid şi tremurând pe scenă şi anunţă, că pe frumosul Jaques l'au aflat mort cu capul sfărîmat de un glonţ şi că Chichita a fugit.

Ucu.

turĭ, s'au aflat într'o stradă a Clușiului (Farkasutza) nisce antichitățĭ fórte prețióse. Mai întâi s'a dat de vêrful unei columne și de-un bust de pe timpul Romanilor, apoi rĕmășițele a două sicriurĭ, o placă de bronz și un cuțit frrmos. Săpând mai departe, până Sâmbătă la amédĭ s'au găsit încă două sicriurĭ, dintre carĭ unul, mare și săpat în pétră, probabil, că a fost menit pentru un bărbat, ér al doilea sicriu pentru un copil de 10—14 anĭ. Prețióśele obiecte, artistic lucrate, lasă a-se conchide, că a fost cripta familiară a vre-unui legionar român. Săpăturile continuă.

Coresp. „Gaz. Trans.“

Bucurescĭ 13 Aug. 1895.

Onorate D-le Redactor!

In sfîrșit deunădĭ cerului i-a fost milă de noi, dând o plóiă abundantă și binefăcĕtóre, în urma căreia a sosit și mult așteptata rĕcóre. Deși radele sórelui strălulucesc acum în tótă a lor splendóre, cu tóte aceste le putem suporta, căcĭ adierea rĕcorósă a vêntului, pare că ne risipesce greutatea atmosferică, ce o simțiam mai înainte.

*

Cu petrecerile sociale n'am prea stat rĕu în vara acésta. Au fost serbărĭ populare în fiă-care Duminecă, dintre carĭ cele mai reușite și mai frumóse au fost serbările Pressei arangiate în grădina Cismegiu. Au fost bătaiă cu florĭ, iluminație, focurĭ de artificiu, curse cu velocipedul, tombele etc. Lume a fost destulă, așa încât și astădĭ, precum și în diua de Sf. Măriă, vor continua aceste petrecerĭ, în nĕcazul publicului mai sĕrac, care se vede lipsit acum de cercetarea unicei grădinĭ publice marĭ din Capitală.

O variațiune óre-care ne-au adus'o cursele dilnice de velocipediștĭ la Mogoșóia, trecênd de-alungul Calei Victoriei spre șosea. Cu deosebire damele esceléză prin ținuta lor elegantă și mlădiósă, și sper, că în curênd vor întrece pe bărbațĭ, de-óre-ce nu le lipsesce de loc entusiasmul pentru acest sport. Décă avem dansatóre și călĕrețe de circ, de ce sĕ nu avem și artiste ale mișcărei pe rótă? Firesce, că sunt și ómenĭ, „observatorĭ de rigóre ai moralei“ și ai „bunului gust“, carĭ cârtesc în contra acestui sport pentru dame, dicênd, că posițiunea ce o au pe rótă nu prea e estetică, că incordarea forțată a corpului produce o ținută de multe-orĭ incompatibila cu demnitatea sexului frumos. Eu unul nu fac parte din aceștĭ moraliștĭ, și a-șĭ ținé de cel mai frumos moment al vieții mele sĕ vĕd pe un velociped o damă de o dimensiune colosală a corpului, alergând pe întrecute cu o locomotivă de tren!

*

Evenimentul de căpeteniă, ce a preocupat publicul capitalei dilele aceste, a fost dublul duel al D-lui general Lahovary. Causa este următórea: D-l general Lahovary, fost ministru de rĕsboiu și actual șef al marelui stat major al armatei, a avut la Sinaia un conflict la o partidă de joc de cărțĭ cu d. Al. Catargiu, ambasador al României la Petersburg. Acest conflict s'a aplanat printr'un duel cu pistolul, întêmplat la Sinaia, din care adversarii au eșit nevĕtămațĭ și s'au împăcat pe teren. Cu acésta părea, că incidentul s'a închis, când într'un diar oposițional din capitală a apărut un articul injurios la adresa d-lui general Lahovary. Acesta simțindu se vĕtĕmat în onórea sa a trimis martorĭ autorului articolului din cestiune, d-lui locotenent în retragere Niculescu. Martorii ambelor părțĭ au decis, ca afacerea sĕ se trateze pe cale cavalerescă, și adecă cu spada. Duelul a avut loc la Băneasa (lângă Bucurescĭ). La a patra prisă a primit D-l Lahovary o rană în pept de-asupra țîței drepte, adêncă de 3—4 centimetri. Prin acésta generalul n'a mai fost capabil de luptă și duelul s'a terminat. Martorii d-lui Lahovary au fost: loc.-colonelul Constandinescu și maiorul Costescu, ér ai d-lui loc. Niculescu au fost căpitanul Crutescu și colonelul Negel. Rănitul a fost transportat în trăsură acasă. Lovitura a produs o puternică hemoragiă și o reacțiune asupra plămânului drept. Medicii speră, că rănitul se va vindeca în timp de 14 dile. Generalul a fost cercetat îndată de numĕroșĭ amicĭ, între carĭ multe notabilitățĭ din capitală.

*

In sĕptĕmâna trecută s'a început pertractarea procesului furturilor dela accisele primăriei. Acest proces va dura mai multe dile. Celalalt proces dela Galațĭ, s'a amânat până ce vor fi interogate mai multe persóne implicate.

*

In Mercurea trecută a isbucnit un foc vehement în calea Victoriei. S'a aprins coperișul caselor lui Bossel din Pasagiul român. Focul a fost localisat, dér pagubele sunt marĭ. Edificiul a fost asigurat. Alte evenimente mai importante nu s'au petrecut în capitală.

*

Mai înainte de a încheia, nu pot trece cu vederea măréța di istorică de astădĭ, pe care ar fi trebuit ca tótă Românimea sĕ o sĕrbătorésca, și despre care am cetit ierĭ în prețuita „Gazetă“ un apel călduros al valorosului român N. D. Popescu. Astădĭ 13 August se împlinesc 300 de anĭ de când Mihaiu Vitézul a bătut pe Turcĭ la Călugărenĭ. Acéstă luptă constitue una dintre cele mai frumóse pagine ale istoriei nóstre, amintindu-ne faptele celui mai glorios și vitéz domn al Românilor, care, cum dice nemuritorul Bălcescu, a încheiat prin mărețele sale fapte secolul al șése-spre-decelea. Nu-mĭ pot esplica indiferentismul și letargia celor competențĭ, carĭ au făcut atâta sgomot în jurul statuei lui Mihaiu Vitézul. Ar fi bine sĕ se serbătorésca acéstă di și mai târdiu. *Mieux plus tard que jamais.*

U—u.

Din Bucovina.

— August 1895.

Nu li-a plăcut d-lor cu musca pe căciulă, că se trezise lumea. Nu li-a plăcut declararea „Gazetei Bucovinei“, că ea nu mai aparține clicei, și se supĕraseră grozav, pentru-că a somat și pe corespondentul „Gazetei Transilvaniei“ sĕ se alieze cu dênsa spre a-i vedi. Și puternicii dilei, avênd fulgerul de poruncĭ în buzunar, au dat ordin ca „Gazeta Bucovinei“ sĕ nu se mai tipărésca în tipografia archidiecesană.

Așa a și fost și, ceea ce se vorbia cu trei sĕptĕmânĭ în urmă numai în taină, înaltul sfat în ședința din 1 (13) August o și isprăvì. Ispravă de om năcăjit, care pe patul morții îșĭ blastămă dilele vieței sale, de ce n'a fost mai bun.

Cam tot așa i și cu ordinul consistorial, care oprescee, ca Bucevschi sĕ fiă casarul „Gazetei Bucovinei“ și Zaharia Voronca sĕ-i fiă editor, căcĭ — vedețĭ D-Vóstrĕ, — acesta fiind preot, după opiniunea marelui legislator, în al căruia creer s'a clocit acest ordin, are numai sĕ acopere pĕcatele proistoșilor și nicĭ de cum sĕ nu le descopere. Așa-i spiritul timpului, — în Bucovina numai! Și apoi și redactorul responsabil, fiind și el ném de preot, a fost somat prietinesce a-se lăsa de redacțiă și așa sĕrmanei „Gazeta Bucovinei“ voia sĕ-i cânte Consistoriul „cu duchurile drepților“, cu o óră mai înainte de ce li-a venì și altor rêndul.

Așa-i la noi în țéră, orĭ ce mișcare de-a deștepta poporul este oprită de cătră cei mari ai noștri, căutându-se a-se da lui *Călĕtorescu* cu miile de florinĭ, ca sĕ nu scrie. Ba ceva mai nostim: în timpul din urmă cei cu musca pe căciulă au făcut promisiunĭ, unuia séu altuia, că li-va da decrete de laudă, parochii bune, numai sĕ nu fiă *proșcăi* și sĕ tot scrie prin gazete. Aceste sunt adevĕrurĭ, carĭ nimenea nu le póte nega, ér la timp le vom da publicitații, ca sĕ scie lumea, că Călĕtorescu nu și-a vêndut cinstea și că cei dăruițĭ nu stau în legătură cu dênsul. Aceste spre clarificare, căcĭ mulțĭ nespălațĭ se îndésă a primi favorurĭ și n'aș voi sĕ-mĭ stirbésca cinstea!

Și-așa sermana „Gazeta Bucovinei“ a rĕmas vĕduvită din mila și îndurarea ordinului consistorial și nu apărù la 3 (15) August a. c., ér în numĕrul dela 6 (18) August aduce în *„Avis“* causa pricinei și spune, că vre-o 14 dile póte nu va apăré, până ce va afla altă tipografiă și alt personal la redacțiă. Sĕ le fiă de bine, căcĭ încă corónă le mai trebuia și acuma prin acest ordin, bătut cu pietre scumpe, și-au pus pe cap o corónă nemuritóre și vecînică pomenire, c'a fost odată....

Nu mĕ voiu ocupa mai pe larg despre acest *ucas*, căcĭ „Gazeta Bucovinei“ promite a vorbi despre dênsul; la cas însĕ, când ea nu i-ar face replica cuvenită, mi-s'a cerut sĕ-l întind și sĕ-l croesc eu, ceea ce voiu și face.

Ucasul present este dovada cea mai eclatantă, cum pricep acești matadorĭ a-se rectifica: „Sic volo, sic iubeo! Incepuse „G. B.“ a face numai un preludiu asupra *stării archidiecesei*, dér fiind-că a spus; *„fiă-care cuvênt scris este a tăia în carne viă“*, și-au temut pielea și au aflat de bine în înțelepciunea lor de a opri tipărirea. Ecă posnă, s'au supĕrat găinele pe porumb, când vor fi hămisite de fóme îl vor căuta.

Nu crédă însĕ Domnii, că prin acésta „G. B.“ a pierdut ceva. Ea s'a făcut mai interesantă și va fi cetită și prețuită mult, îndată ce va începe a nu cruța pe cei pĕcătoșĭ. Acuma însĕ-i vorba, cine se va încumeta sĕ ia redacția, ca sĕ se încépă lupta? Nicĭ-odată cestiunea n'a fost mai delicată, decât astădată. Dela viitorul redactor séu redacțiă depinde perpetuarea orĭ sanarea rĕului. In casul din urmă „G. B.“ îșĭ va recâștiga terenul pierdut, ér în casul dintâiu bieții Bucovinenĭ vor fi silițĭ a se plânge și mai departe prin Gazetele de peste Carpațĭ. Vom vedé, eu însĕ nu voiu tăcea.

Călĕtorescu.

Intêmpinare.

Onorată Redacțiune! Este în rĕtăcire autorul corespondenței apărute în nr. 179 al „Gazetei Transilvaniei“, pentru-că eu, nu numai că nu sunt solidar cu instituțiunea „căsĕtoriei civile“, ci chiar și în articlii incriminațĭ am combătut *direct* acéstă instituțiune, ca contrară tuturor drepturilor și mai vîrtos ca derogatóre demnității de „Sacrament“ a căsĕtoriei creștinescĭ, încât trebue sĕ protestez contra încercărilor de a li-se atribui acelora vre-un înțeles contrar învĕțăturilor dogmatice ale Bisericei. Altcum principiile „directive“, ce le-am accentuat eu în acei articlii, se cuprind tóte în Conciliul nostru Provincial.

Rugându-Vĕ sĕ binevoițĭ a-i informa despre aceste pe P. T. cetitorĭ ai „Gazetei“, cu deplină venerațiune sunt

Oradea-Mare, 25 August 1895.

serv umilit:

Dr. Augustin Lauran.

Școlele medii gr. or. române din Brașov.

Avis.

Inscrierile pentru anul școl. 1895/6 la *școlele medii gr. or. române din Brașov* (gimnasiul mare, școla reală inferióră, școla comercială mediă) se vor face în dilele *1/13, 2/14 și 3/15 Septemvre a. c.*

Studiile pregătitóre, carĭ se cer la aceste școle sunt: a.) pentru primirea în cl. I gimn. și I reală, absolvarea cu succes a clasei IV elementare (primare) și trecerea unui esamen de primire, ce este a-se depune cu o di înaintea inscrierii, avênd școlarii sĕ dovedésca un cuant suficient de cunoscințe din cetire și analisă și din cele 4 operațiunĭ simple ale computului; — b.) pentru primirea în cl. I comercială se cere, ca școlarul sĕ fi absolvat cu succes 4 reale séu gimnasiale, în casul din urmă avênd sĕ depună esamenul de primire din limba francesă; — c) pentru primirea în celelalte clase ale școlelor medii se cere absolvarea cu succes cel puțin suficient a clasei precedente.

Esamenul de primire al școlarilor, carĭ vor sĕ între în cl. I gimn. séu I reală se va face în dilele de 31 August v. și 1 Septemvre v. a. c. *Esamenele supletorii și de emendare* ale școlarilor cădutĭ din câte 1 studiu se vor ținé în 31 etc. st. v. dela 8—12 a. m. și dela 1—5 p. m.

Din causa aglomerării marĭ de școlarĭ în cl. 1 gimn. la înscrierea în acéstă clasă se va observa următórea ordine: în 1 Septemvre v. se vor imatricula numai școlarii, carĭ au terminat clasele elementare cu nota generală de *fórte bine*, în 2 Septemvre v. cei cu *bine*, ér în 3 Septemvre v. cei cu *suficient*, — între ceștĭ din urmă în prima liniă școlarii din Brașov și comitatul Brașovului. In tóte celelalte clase inmatricularea se va face în ordinea presentării, fără aceste restricțiunĭ.

Școlarii, carĭ nu au absolvat clasa lor în anul precedent școl. la școlele nóstre medii, au sĕ se presinte la înscriere cu următórele documente:

1) *Testimoniu școlar* de pe clasa ultimă absolvată;

2) *Atestat de botez*;

3) *Certificat de revaccinare* (recltuire). Școlarii trecuțĭ de 14 anĭ nu au sĕ presinte acest document.

Didactrul, din care cel puțin jumĕtate este a se plăti necondiționat la inscriere, este pentru scolarii de religiunea gr. or. și gr. cat. *7 fl.* în gimnasiul inferior și școla reală inferióră, ér în gimnasiul superior și în școla comercială *11 fl.* — Școlarii de alte confesiunĭ plătesc didactrul *împătrat.*

Afară de didactru fiă-care școlar trebue sĕ plătésca îndată la înscriere încă următórele tacse:

1) Pentru bibliotecă școlarii din cele 4 clase inferióre câte *30 cr.*, ceilalțĭ câte *50 crucerĭ*;

2) Tacsa pentru testimoniu și programa școlară *1 fl. 50 cr.*;

3) Tacsa de primire de *2 fl.*, — care o plătesc odată pentru totdéuna acei școlarĭ, carĭ pentru prima-dată se inmatriculéză la școlele nóstre.

Dela tacsele înșirate sub 1) 2) și 3) nu se scutesce nimenĭ. Se observă însĕ, că școlarii dela școlele nóstre, carĭ au fost scutițĭ de didactru în anul trecut școl., ca tacsă de testimoniu plătesc numai *1 fl.*

Spre orientarea Stimaților Domnĭ părințĭ, direcțiunea, în conformitate cu repețitele sale avisurĭ publicate în decursul anului școlar trecut, aduce la cunoscința celor interesațĭ, că toțĭ acei școlarĭ, carĭ frecuentând anul școlar precedent aci, nu șĭ-au fost plătit didactrul întreg până în 1 Iuniu v. a. c., nu vor fi înscrișĭ până nu vor plăti pentru anul școlar curent *didactrul întreg înainte.*

Petițiunile de scutire de didactru ale școlarilor sĕracĭ și diligențĭ, instruite cu atestat valabil de paupertate sunt a-se înainta în timpul dela 4—15 Septemvre v. la Domniĭ profesorĭ de clasă, carĭ le vor presenta conferinței profesorale spre ulterióră afacere.

Brașov, în 14 August v. 1895.

Direcțiunea școlelor medii
gr. or. române din Brașov.

Virgil Onițiu.
director.

DIVERSE.

Săpunul. Intre obiectele de toaletă locul prim îl ocupă săpunul, care este cel mai vechiu și cel mai întrebuințat. Incă vechii Germanĭ cunosceau întrebuințarea săpunului, ér Pliniu scrie, că tinerii patricienĭ și patriciene romane îl întrebuințau nu numai, ca un mijloc de curățire, ci și pentru cultivarea pielei. Mai târdiu s'au făcut multe încercărĭ de-a scóte din us întrebuințarea săpunului, înlocuindu-l cu diferite cosmetice, dér fără succes. Unde sunt adĭ diferite soiurĭ de pudre, uleiurĭ, alifii, etc. etc., carĭ pe timpul Catarinei de Medicis și a Mariei Antoinetta aveau deosebită trecere în societatea înaltă? Tóte acelea nu mai sunt adĭ cunoscute nicĭ măcar după nume, și nu-i vine nimĕnuia gustul de-ale întrebuința. Mai vîrtos adĭ, când fiă-care scie, că e de ajuns a întrebuința ast-fel de cosmetice numai cât-va timp, relativ fórte scurt, pentru a strica cu desĕvîrșire pielea, lumea cultă se feresce de ele, scoțêndu-le cu desĕvîrșire din us. Singur săpunul a mai rĕmas, ba consumul lui se sporesce încă, deóre-ce nu mai încape îndoélă, că acesta este cel mai inportant și mai bun mijloc pentru îngrijirea pielei. Se recere însĕ, ca săpunul sĕ fiă bun, sĕ nu conțină nicĭ un accid și sĕ cuprindă în sine multă unsóre.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 24 August 1895.

Renta ung. de aur 4%	122.95
Renta de coróne ung. 4% . . .	99.75
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½% .	124.25
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	103.—
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	122.—
Bonurĭ rurale ungare 4% . . .	98.20
Bonurĭ rurale croate-slavone. . .	98.75
Imprum. ung. cu premii	158.75
Losurĭ pentru reg. Tisei și Segedin.	146.20
Renta de hârtie austr.	101.05
Renta de argint austr.	101.35
Renta de aur austr.	122.95
Losurĭ din 1860	154.50
Napoleondorĭ.	9.58½
Mărcĭ imperiale germane . . .	59.10
London vista	120.90
Paris vista	47.85
Rente de coróne austr. 4%. . .	101.30
Note italiene.	45.65
Acții de ale Băncei austro ungară.	1060.—
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	488.50
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	401.70

Nr. 9616—1895.

PUBLICAȚIUNE.

In următórele părțĭ de pădure, nemijlocit limitante cu orașul, se dau pe cale de oferte următórele esploatărĭ de lemne de stejariu pro 1895:

1. In așa numitul Sfaffer Weber-eck 365 bucățĭ cu 144.540 m.³
2. „ Szekérut 473 buc. cu . . . . . 255.248 „
3. „ Weitengrund 618 bucățĭ cu . . . 424.412 „
4. „ Hattertgrund 93 bucățĭ cu . . . . 66.090 „
5. Inparțela ștejarilor 33 bucățĭ cu . . . 17.701 „
6. In Scurta putredă 25 bucățĭ cu . . . 14.940 „

Laolaltă 1607 buc. cu 922.931 m.³

Ofertele se pot estinde atât asupra întregului, cât și asupra singuraticelor părțĭ de pădure; au de a fi provědute cu un timbru de 50 cr. și cu dechierațiunea, cum-că oferentului 'ĭ sunt cunoscute condițiunile, aflătóre la oficiul forestieral orășenesc, și că oferentul se supune lor.

Oferentul este de-a se provedé cu un vadiu de 5% din suma oferită. Ofertele, carĭ au de-a conținea numele și locuința oferentului, au de a se așterne până în 6 Septemvre a. c. la prânḑ 12 óre domnului substitut de primariu Carol Jacobi. Pertractarea de oferte se ține în aceeașĭ ḑi la 4 óre după prânz.

Brașov, 13 August 1895.

764,2—3 **Magistratul orășenesc.**

Nr. 9616—1895.

PUBLICAȚIUNE.

In următórele părțĭ de pădure **se vînd** pe cale de oferte următórele cantitățĭ de lemne de ștejariu: In așa numitul Weitengrund esploatarea pro 1894 606 metri. In așa numitul Weitengrund exploatarea pro 1895 2988 metri. In așa numitul Hattertgrund exploatarea pro 1895 508 metri. La olaltă 4102 metri. Ofertele, provědute cu timbru de 50 cr. și cu un vadiu de 5% din suma oferală, se pot estinde séu asupra întregei cantitățĭ, séu asupra singuraticelor cantitățĭ din locurile de pădure amintite, în fine au de-a conține declarațiunea, că oferentului 'ĭ sunt cunoscute condițiunile de oferte și că se supune lor.

Aceste condițiunĭ se află la oficiul orășenesc forestieral dela 7—1 óră, spre esaminare din partea fiăcărui. Ofertele, carĭ afară de aceea au ca sě conțină numele și locuința oferentului, sunt de a-se așterne cel mult **până în 6 Septemvre a. c. la 12 óre la prânz D-lui substitut de primar Carol Jacobi,** la care tot în aceeașĭ ḑi după prânz la 4 óre se va ținea pertractarea de oferte.

Brașov, 13 August 1895.

763,2—3 **Magistratul orășenesc.**

TIPOGRAFIA
A. Mureșianu

Brașovŭ, Tĕrgulŭ Inului Nr. 30.

Acestŭ stabilimentŭ este prověḑutŭ cu cele mai bune mijlóce tehnice și fiindŭ bine asortatŭ cu totŭ felulŭ de caractere de litere din cele mai moderne este pusŭ în posițiune de a puté esecuta **orĭ-ce comande** cu promptitudine și acuratețĕ, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
ÎN AURU, ARGINTŬ ȘI COLORI.
CĂRȚĬ DE SCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE
STATUTE.
FOI PERIODICE.
BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.
PROGRAME ELEGANTE.
BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNTĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.
ANUNȚURĬ.

REGISTRE și IMPRIMATE
pentru tóte speciile de serviciurĭ.
BILANȚURĬ.
Compturĭ, Adrese, Circulare, Scrisorĭ.
Couverte, in ŏrĭ-ce mărimea.
TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURĬ și RESTAURANTE.
PREȚURĬ-CURENTE ȘI DIVERSE
BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primescŭ **în biuroulŭ tipografiei, Brașovŭ Tĕrgulŭ Inuluĭ Nr. 30,** etagiulŭ I, cătră stradă. — **Prețurile moderate.** — Comandele din afară rugămŭ a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovŭ.

Anunciurĭ
(inserțiunĭ și reclame)

Suntŭ a se adresa subscrise, administratiunĭ. In casul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scăděmênt, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-orĭ.

Admi istr. „Gazeta Trans."

Cursul pietei Brasov.

Din 26 August 1895.

Bancnote rom.	Cump.	9.56	Vênd.	9.58
Argint român.	Cump.	9.50	Vênd.	9.55
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.58	Vênd.	9.61
Galbenĭ	Cump.	5.63	Vênd.	5.68
Mărcĭ germane	Cump.	59.—	Vênd.	—.—
Ruble rusescĭ	Cump.	128.½	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	10.83	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.75	Vênd.	101.75

Órele de cassă dela 8—1.

Giro-Conto la banca Austro-Ungară.

„ALBINA"
INSTITUT DE CREDIT ȘI DE ECONOMIĬ
FILIALA BRAȘOV

Cec.-Conto la poștă Nr. 505.

Biurourile: Têrgul boilor nr. 22, etagiul I.

primesce depunerĭ spre fructificare pe lângă 4½% netto, solvindŭ însașĭ darea de interese;

scontéză polițe comerciale cu 5½%;

accórdă împrumuturĭ cambiale și cambial-ipotecarĭ cu 6%;

deschide credite în cont corrent sub cele maĭ avantagióse condițiunĭ;

accórdă împrumuturĭ pe hârtiĭ de valóre, monede, giuvaere și mărfurĭ cu 6%;

cumpěră și vinde cu prețurile cele mai convenabile **monede și hârtiĭ de valóre** indigene și străine, în specialŭ de cele românescĭ;

rěscumpěră fără nicĭ o detragere **cupóne, escomptéză cupóne** înainte de scadență, și

cumpěră cu celŭ mai urcatŭ prețŭ **cupóne dela efecte române;**

efectuéză în modulŭ celŭ mai culantŭ **încassărĭ și plățĭ** pe piețele din țéră și streinătate;

esecută în comisiune orĭ-ce **însărcinărĭ de bancă** sub cele maĭ ieftine condițiunĭ;

închiriéză magazine și locurĭ libere de depou, pe teritoriulŭ séu **strada Gării Nr. 45,** care, situatŭ nemijlocitŭ lângă gara drumului de fierŭ de statŭ, e legatŭ prin șine proprii cu acésta și investitŭ cu dreptulŭ de vămuire și cântărire oficiósă prin organele drumului de fierŭ de statŭ;

primesce în calitatea sa ca representantă principală a societățiĭ de asigurare EQUITABLE din New-York **oferte pentru asigurărĭ pe viéță** sub condițiunile favorabile, particulare a acesteĭ societățĭ.

Onorabilelorŭ administrațiunĭ de fondurĭ și p. t. D-lorŭ capitaliștĭ le recomandă pentru plasarea de capitale

Scrisurile fonciare de 5% ale „Albinei"

ale cărorŭ cupóne sě rěscumpěră semestrulŭ fără nicĭ o detragere, și carĭ se află de vêndare în cursul ḑilei a bursei din Budapesta, în piese de 500, 1000 și 2000 de coróne. Comparândŭ cursurile și produsulŭ celorlalte efecte indigene, se póte susținea cu totŭ dreptulŭ, că

Scrisurile fonciare „Albina" de 5%

suntŭ aḑĭ relativŭ cele maĭ ieftine și totodată maĭ productive din efectele cotate la bursa din Budapesta.

Bonitatea absolută a foncierelor „Albina" e garantată prin valórea celŭ puținŭ întreită a ipotecelorŭ pe basa cărora se esmitŭ, prin fondulŭ specialŭ de asigurare a scrisurilorŭ fonciare care e de fl. 200,000 și în fine prin totalitatea orĭ și căreĭ alte averĭ a institutului.

69—*

Órele de cassă dela 8—1.

Sosirea și plecarea trenurilor în Brașov.

Sosirea trenurilor în Brașov:

1. Dela Pesta la Brașov:

Tr. accelerat: 5 óre 07 m. diminéța.
Trenul de persóne: 8 óre diminéța.
Trenul accel.: 2 óre 9 min. după am.
Trenul mixt: 10 óre 25 minute séra.

2. Dela Bucuresci la Brașov:

Trenul accel: 2 óre 18 min. după am.
Trenul mixt: 5 óre 20 m. după améḑĭ.
Trenul de persóne: 9 óre 8 minute séra.
Trenul accel.: 10 óre 19 minute séra.

3. Dela Zĕrnesci la Brașov: (Gara Bartolomeiu.)

Trenul mixt: 7 óre 21 min. diminéța.
Trenul mixt: 1 óră 14 min. după am.
Trenul mixt: 8 óre 16 min. séra.

4. Dela Ch.-Oșorheiu la Brașov.

Trenul mixt: 8 óre 20 min. dimin.
Trenul de persóne: 1 óră 46 m. d. am.
Trenul mixt: 7 óre 12 min. séra.

5. Dela Sinaia la Brașov*)

Trenul de persóne 7 óre 40 m. dim.

Plecarea trenurilor din Braș.

1. Dela Brașov la Pesta

Trenul mixt: 5 óre 8 min. diminéța.
Trenul accel.: 2 óre 45 min. după am.
Trenul de persóne: 7 óre 43 min. séra.
Tr. accelerat: 10 óre 26 min. séra.

2. Dela Brașov la Bucuresci:

Trenul de pers.: 3 óre 55 min. dimin.
Tr. accelerat: 5 óre 14 m. dimin.
Trenul mixt: 11 óre inainte de améḑĭ.
Trenul accel.: 2 óre 19 min. după am.

3. Dela Brașov la Zĕrnesci. (Gara Bartolomeiu.)

Trenul mixt: 9 óre 5 min. diminéța.
„ „ 5 „ 13 m. după am.
Trenul mixt: 9 óre 30 min. séra.

4. Dela Brașov la Ch.-Oșorheiu.

Trenul de persóne: 3 óre 5 după am.
Trenul mixt: 8 óre 50 minute dimin.
Trenul mixt: 5 óre 20 min. dimin.

5. Dela Brașov la Sinaia*)

Trenul de persóne 6 óre 40 min. séra.

*) Acest tren circuléză numai Joia, Dumineca și la sărbătorĭ.